

எனது நூலகத்தை மீள அடுக்குதல்: புத்தகத் சேகரம் பற்றி ஒரு உரையாடல்- வால்ட்டர் பெஞ்சமின்

ஆம், நான் எனது நூலகத்தை திரும்பவும் அடுக்கி வைக்கப்போகிறேன்.. இன்னும் புத்தகங்கள் அலமாறிகளை எட்ட வில்லை, ஒழுங்காக அடுக்கப்பட்ட பின்னாகத் தெரியும் மெல்லிய அலுப்பு இன்னும் அவற்றைத் தொடவில்லை. எனது நண்பர்களின் முன் இந்த புத்தகங்களின் நிலை பற்றிய விமர்சனங்களுக்குள் என்னால் நுழைய இயலாது. நீங்கள் அவற்றைப் பற்றி யாதொரு பயமும் கொள்ளத் தேவையில்லை. மாறாக, உடைசல்களுடன் திறந்து கிடக்கும் ஒழுங்கற்ற மரப்பெட்டிகள், தூசிகளுடன் வியாபித்திருக்கும் காற்று, தரையில் விரிந்து கிடக்கும் காகிதங்கள் ஆகியவற்றுடன் இணைந்து கொள்ள உங்களை அழைக்கிறேன். மேலும் இரண்டு வருட இருளுக்குப் பின் பகல் வெளிச்சத்தைப் பார்க்கும் புத்தகத் தொகுப்புகளின் அடுக்குகளைக் காணவும் உங்களை அழைக்கிறேன். ஆகையால், இந்த புத்தகங்கள் ஒரு உண்மையான புத்தக சேகரிப்பாளரிடம் ஏற்படுத்துகிற மன நிலையை - சோகமான மன நிலை என்று சொல்ல முடியாது - உங்களுடன் பகிர்ந்து கொள்ள வேண்டி அழைக்கிறேன்.

உங்களிடம் பேசும் இத்தகைய மனிதராகக் கூர்ந்து ஆய்ந்தால் அவர் தன்னைப்பற்றி மட்டுமே பேசுகிறார் என்பது உறுதிப்படும். நான் நூலகத்தின் பிரிவுகளை அல்லது பரிசுப் பொருள்களைக் கணக்கிட்டு, ஒருவேளை அதன் வரலாற்றையோ அல்லது ஒரு எழுத்தாளருக்கு அதனால் விளையும் நன்மை பற்றியோ சொல்வதற்கு உறுதியான நோக்கம் ஒன்றை எளிமையாகச் சொல்ல எனக்கு துணிவிருக்கிறதா? நான், தெளிவு குறைந்த அதேசமயம் அடர்த்தி மிகுந்த ஏதோ ஒன்றையும் மனதில் வைத்து, உண்மையில் உங்களிடம் சொல்ல விரும்புவது என்னவென்றால்; ஒரு புத்தக சேகரிப்பாளருக்கும் அவரிடம் இருப்பவைகளுக்கும் இடையேயான ஒரு உறவைப் பற்றி, சேகரித்து வைத்தது பற்றி அல்ல சேகரிப்பது பற்றி.

ஒருவேளை நான் புத்தகங்களைப் பெறுவதற்கான பல்வேறு வழிகளைப் பற்றி விளக்கம் அளித்தால் அது முற்றிலும் தன்னிச்சையானதுதான். இது அல்லது எந்த ஒரு வழிமுறையும், தன்னிடம் இருக்கும் சேகரங்களைப் பற்றிய எதிர்பார்ப்பைப்பற்றிச் சொல்லுவதற்கு ஒரு சேகரிப்பாளருக்கு அவரை நோக்கி பாயும் நினைவலைகள் ஒரு அணை போலத்தான் இருக்கும்.

அனைத்துவிருப்பங்களும் குழப்பங்களால்தடைபட்டிருக்கும், ஆனால் ஒரு புத்தக சேகரிப்பாளரின் விருப்பமானது தனது நினைவுகளின் குழப்பங்களால் தடங்கல் அடைந்திருக்கும். அதற்கும் மேலாக இதுபுத்தகங்களின்பாலான பழக்கப்பட்ட குழப்பங்களை - எனது கண் முன்னால் கடந்தகாலத்தால் நிரப்பப்பட்ட விதியை - தெளிவாக முன் வைக்க ஒரு வாய்ப்பாக இருக்கும். ஒரு ஒழுங்கற்ற தன்மை தன்னைத்தானே ஒழுங்காகத் (order)தகவமைத்துக் கொள்ளாமலாவிற்கு நீருமா, ஆனால் வேறு எதற்காக இந்தத் தொகுப்பு.

தங்களின் புத்தகங்களைத் தொலைத்தால் மதிப்பிழந்தவராக மாறிப்போன மனிதர்கள் பற்றி அல்லது அவற்றை திரும்பப் பெறும் நடவடிக்கைகளில் குற்றவாளிகளாகிப் போனவர்கள் பற்றி நீங்கள் கேட்டிருப்பீர்கள். இவைதான் இதன் முற்றிலுமான பரப்பு, அங்கு எந்த ஒழுங்குமுறை என்பதும் கடும ஆபத்தான நிலையை சமநிலைப் படுத்தும் செயல்தான்.

ஒரு மிகச்சரியான அறிவு என்பது பதிப்பிக்கப்பட்ட தேதி மற்றும் புத்தகங்களின் வடிவம் பற்றிய அறிவுதான் என்கிறார் அனடோல் ஃப்ரான்ஸ் (Anatole France). உண்மையில் நூலகத்தின் அலங்கோலத்திற்கு எதிர்நிலையாக ஒன்று இருக்குமானால் அது அட்டவணைகளின் ஒழுங்குமுறைதான். ஆக, ஒழுங்கு மற்றும் ஒழுங்கின்மை என்கிற இரண்டு துருவங்களுக்கு இடையிலான இயங்கியல் பதற்றம்தான் ஒரு புத்தக சேமிப்பாளரின் வாழ்க்கை.

இயற்கையில், அவரது இருப்பு, உரிமையாளருடைய அதிமர்மமான உறவுமுறையுடன், பின்னால் நாம் அதிகமாக சொல்லப் போகிற ஏதோவொன்றுடன் - தனது செயல்பாடுகள், பயன் மதிப்பு அதாவது அவைகளின் பயன்பாடுகள், வாசிப்புகள் மற்றும் விதியாக (fate), ஒரு நிலையாக, ஒரு காட்சியாக அவைகளைப் படிப்பது மற்றும் காதலிப்பது குறித்து வலியுறுத்தாதப் பொருள்களுடனான உறவுமுறையுடன் -போன்ற பல்வேறு விசயங்களுடன் முடிச்சிடப் பட்டிருக்கிறது.

ஒரு சேகரிப்பாளருக்கான மிக ஆழ்ந்த வசீகரம் என்பது ஒரு மாய வட்டத்தினுள் தனித்தனிச் சங்கதிகளுடனான அவரது இணைப்பே. அது 'கையகப்படுத்தும்' போது கிடைக்கும் சிலிர்ப்பை அவற்றுக்குள் கடத்துவதுடன் பிணைக்கப்பட்டிருக்கிறது. அந்த பிணைப்புடன் அனைத்து நினைவுகளும் ஞாபகப்படுத்தப் படுகிறது. ஒரு மேடையாக, சட்டகமாக, அதனடிப்-

படையிலிருந்து அனைத்தும் தெளிவான சிந்தனைக்குள்ளாகிறது. ஒரு புத்தகம் ஒரு உண்மையான சேகரிப்பாளருக்கு, அது வந்தடைந்தக் காலம், இடம், அதன் கலைத்தன்மை, அதன் முன்னாள் உரிமையாளர் போன்ற பின்னணிகள் ஆகியவை அவரின் ஆன்மாவை அந்த மாயக் கலைக்களஞ்சியத்தில் பிணைத்துக் கொள்ள உதவுகிறது. இந்த குறுகியப் பரப்பில் – ஒரு சோதிடக் காரனின் யுகத்தைப் போல – ஒரு புத்தகச் சேகரிப்பாளர் அவற்றின் தலைவிதிகளின் மொழிபெயற்பாளாராக இருக்க வேண்டும். தனது கண்ணாடிப் பேழைக்குள் தனது பொருட்களை எப்படி கையாளுகிறார் என்று மட்டுமே ஒருவர் அவரைக் கவனிக்க வேண்டும். அவர் அவற்றை தம் கையில் வைத்துக் கொண்டு அவற்றின் கடந்த காலத்தை உணர்ந்தவராக – அதனால் ஊக்கமடைந்தவராக காணப்படுகிறார். சேகரிப்பாளரின் மாயம் மிகுந்த பக்கமாக அல்லது ஒரு முது வயது பிம்பமாக நான், ஒரு வேளை, அதை அழைப்பேன்.

'Habent sua fata libelli'(வாசகரின் திறமை அடிப்படையில் புத்தகம் அதன் தலைவிதியைக் (fate) கொண்டிருக்கிறது) என்கிற வார்த்தைகள் புத்தகங்களைப் பற்றிய பொதுவான அறிவிப்பாக இருக்கலாம். அப்படியானால், The Divine Comedy, Spinoza's Ethics, and The Origin of Species போன்ற புத்தகங்களுக்கும் அவற்றிற்கென தலைவிதிகள் இருக்கலாம். இருந்தாலும் ஒரு சேகரிப்பாளர் இந்த லத்தீன் சொல்வடையை வேறுவிதமாக அர்த்தப் படுத்திக் கொள்ளக் கூடும். அவரைப் பொருத்தவரையில் புத்தகங்களுக்கு மட்டுமல்ல அவற்றின் நகல் பிரதிகளுக்கும் கூட தலைவிதிகள் உண்டு. அந்த வகையில் ஒரு புத்தகப் பிரதியின் முக்கியமான தலைவிதி என்பது அதனுடைய சேகரிப்பாளரை – அவரது தொகுப்பில் இருந்து கொண்டு – எதிர் கொள்வதாகும். நான் எதையும் மிகைப்படுத்திச் சொல்லவில்லை. ஒரு சேகரிப்பாளன் ஒரு பழைய புத்தகத்தை கையகப்படுத்துவது என்பது அந்த புத்தகத்தின் மறுபிறப்பாகும்.

இது ஒரு குழந்தைத்தனமான விசயம். அதில் ஒரு சேகரிப்பாளர் முது வயது விசயத்தோடு கலந்து விடுகிறார். குழந்தைகளுக்கு இருப்பைச் சாதிக்க தோல்விகளற்ற நூறுவகையான வழிகள் இருக்கின்றன. குழந்தைகளின் மத்தியில் சேகரிப்பு என்பது ஒரு புதிப்பித்தலின் செயல்முறை; மற்ற செயல் முறைகள் என்பது பொருள்களுக்கு வண்ணமளிப்பது, படங்களை வெட்டி எடுப்பது அவற்றின் ஒட்டுப்படங்களை (sticker) உருவாக்குவது ஆகியவை எல்லாம் குழந்தைகளின் கையகப் படுத்தும் வழிமுறைகள். பொருட்களைத் தொடுவது அவற்றிற்கு பெயரிடுவது போன்றவைகளும் இதில் அடங்கும். புது பொருள்களைக் கையகப்படுத்தும் உந்துதல் என்பது ஒரு சேகரிப்பாளருக்கு 'பழய உலகத்தை' புதிப்பதற்கான ஆழமான விருப்பம் ஆகும். அதனால்தான் ஒரு சேகரிப்பாளருக்கு பழய புத்தகங்களைச் சேகரிப்பது என்பது ஆடம்பரமான பதிப்புகளைச் சேகரிப்பது காட்டிலும் முதற்கண்ணாகிறது.

எப்படி புத்தகங்கள் ஒரு தொகுப்பின் வாசலைக் கடந்து ஒரு சேகரிப்பாளரின் உடமையாக மாறுகிறது? கையகப்படுத்தும் வரலாறு என்பது பின் வருமாறு சொல்லப்படுகின்ற குறிப்புகளின் பொருளாகின்றன: புத்தகங்களைச் சேமிக்கும் விசயத்தில், ஒரு புத்தகத்தை தானாகவே எழுதுது என்பது விலைமதிப்புடைய வழிமுறையாகும். அந்த வகையில் நாம் ஏழை பள்ளி ஆசிரியர் வாட்ஸ்(wutz) என்பார் படிப்படியாக தனது புத்தகத் தொகுப்பை எப்படி உருவாக்கினார் என்கிற தகவலை நாம் மகிழ்வுடம் நினைவு கூரலாம்: அவர் தனதான புத்தகங்களைத் தானே எழுதிக் கொண்டார். ஏனென்றால் அவருக்கு புத்தகங்கள் வாங்க போதுமான வசதியில்லை. அதனால் ஒரு புத்தகக் காட்சியில் அவருக்கு பிடித்தமான புத்தகத் தலைப்புகளை பார்த்துக் கொண்டார். பின்பு அதன் தலைப்புகளில் தானே எழுத ஆரம்பித்தார். ஒரு எழுத்தாளர் தான் ஏழையாக இருப்பதற்காக மட்டுமே எழுதுவதில்லை மாறாக அவரால் வாங்க முடியாத புத்தகங்களின் மீதான அதிருப்தியின் காரணமாகவும் எழுதுகிறார்.

சீமாட்டிகளே.. கணவான்களே.. ஒரு எழுத்தாளர் பற்றிய வினோதமான விளக்கமாக இதை நீங்கள் எடுத்துக் கொள்ளலாம். ஆனால் ஒரு உண்மையான புத்தகச் சேமிப்பாளரின் அனைத்து விதமான பார்வைக் கோணத்திலும் இது ஆதாரப்பூர்வமானது. கையகப்படுத்துதலின் சடங்குத்தனமான வழமையானது, ஒரு சேகரிப்பாளர் ஒரு புத்தகத்தை இரவல் பெறுவதற்கும் அதைத் திரும்பக் கொடுக்காமல் இருப்பதற்கும் இடையிலான இணக்கத்தை மிகப் பொருத்தமாக அமைப்பதாகும். ஒரு சேகரிப்பாளரின் தோற்றம் என்பது அவர் நீண்ட கால சேமிப்பாளர் மற்றும் தான் சேகரித்த பொகிஷங்களை பாதுகாப்பவர் என்பதானல் மற்றும் வரப்பெற்றதன்று. கூடவே அவர் அந்த புத்தகங்களை இரவல் கொடுத்தவருடைய வேண்டுகளை செவி சாய்க்காமல் தான் இன்னும்

அந்தபுத்தகத்தைப் படிக்கவில்லை என்கிற சூழலை தினந்தோரும் ஏற்படுத்துவதிலும் இருக்கிறது. எனது அனுபவத்தில் சொல்வதென்னவென்றால்: ஒரு மனிதர் தான் இரவல் வாங்கிய புத்தகத்தை திருப்பிக் கொடுக்கிறார் என்றால் அதை அவர் படித்து முடித்திருக்க வேண்டும் என்பதே. புத்தகத்தைப் படிக்காமல் இருப்பதுதான் ஒரு சேகரிப்பாளரின் குணம் என்பதை நீங்கள் மறுக்கிறீர்களா? இது ஒரு செய்தி என்று நினைக்கிறீர்களா.. இல்லை.. வல்லுனர்களுக்கு இது தெரியும் இது உலகின் மிகப் பழமையான ஒன்று. திருவாளர் அனடொலெ ஃப்ரான்ஸ் ஃபிலிஸ்டின்னுக்கு அளித்த பதிவை நாம் தெரிந்து கொள்வோம். அனடொலே வின் நூலகத்தை வியந்த ஃபிலிஸ்டின் அவரிடம் அந்த கேள்வியைக் கேட்கிறார்: திருவாளர் ஃப்ரான்ஸ், நீங்கள் இங்கிருக்கும் அனைத்து புத்தகத்தையும் படித்திருக்கிறீர்களா? அவர் சொல்கிறார்:பத்திலொரு பங்கை நான் படிக்கவில்லை.. உங்கள் வீட்டில் செவ்ரெஸ் (Sevres) சைனாப் பீங்காளை தினமும் உபயோகப்படுத்தக் கடமைப் பட்டிருக்கிறீர்களா என்ன ? இது குறித்து நான் மற்றொன்றையும் சொல்ல வேண்டும், எனது நூலகத்தின் ஆரம்ப வருடங்களில், குறைந்த பட்சம் முதல் மூன்று வருடங்களில் இரண்டு அல்லது மூன்று அலமாரிகள் மட்டுமே இருந்தன, மேலும் அவைகள் வருடத்திற்கு சில அங்குலங்கள் மட்டுமே வளர்ந்தன.

அது ஒரு தீவிரமான வயது, நான் படிக்கவில்லை என்று சான்றளிக்கப்பட்ட ஒரு புத்தகம் கூட எனது அலமாரியில் நுழையாது. ஆகையால் நான் எனது நூலகத்தை போதுமான அளவு விரிவு செய்ய முடியவில்லை. சட்டென்று நிலைமை மாறியது; புத்தகங்கள் அவற்றின் மதிப்பைக் கூட்டிக் கொண்டன. அவற்றைப் பெறுவது சிரமமாயிற்று. குறைந்தது ஸ்விசர்லாந்தில் நிலை அவ்வாறுதான் இருந்தது. கடைசி நேரத்தில் நான் எனது முதல் மற்றும் பெரிய புத்தகக் கொள்முதலைச் செய்தேன். தம் இடத்திற்கு மாற்று இல்லாத, *Der blaue Reiter* மற்றும் *Bachofen's Sagevon Tanaquil* போன்ற புத்தகங்களை - பதிப்பாளர்களிடமிருந்து நேரடியாக பெற கூடியவையாக இருந்தாலும் - நான் விலைக்கு வாங்குவதன் மூலம் புத்தகம் சேகரிக்கும் நிலை ஒரு அகண்ட பிரதான வழியாகியது. இது உண்மையிலேயே அகண்ட பிரதான வழிதான், ஆனால் சொகுசான ஒன்றல்ல.

The purchasing done by a book collector has very little in common with that done in a bookshop by a student getting a textbook, a man of the world buying a present for his lady, or a businessman intending to _while away his next train journey. I have made my most memorable purchases on trips, as a transient. Property and possession belong to the tactical sphere. Collectors are people with a tactical instinct; their experience teaches them that when they capture a strange city, the smallest antique shop can be a fortress, the Illost remotest stationery store a key position. How many cities have revealed themselves to me in the marches I undertook in the pursuit of books! By no means are all of the most important purchases made on the premises of a dealer. Catalogues play a far greater part. And even though the purchaser may be thoroughly acquainted with the book ordered from a catalogue, the individual copy always remains a surprise. And the order always a bit of, a gamble. There are grievous disappointments, but also happy finds.

I remember, for instance, that I once ordered a book with colored illustrations for my old collection of children's books only because it contained fairy tales by Albert Ludwig Grimm and was published at Grimma, Thuringia. Grimms was also the place of publication of a book of fables edited by the same Albert Ludwig Grimm. With its sixteen illustrations my copy of this book of fables was the only extant example of the early work of the great Gennan book illustrator Lyser, who lived in Hamburg around the middle of the last century. Well, my reaction to the consonance

of the names had been correct. In this case too I discovered the work of Lyser, namely *Linas Miirchenbuch*, a work which has remained unknown to his bibliographers and which deserves a more detailed reference than this first one I am introducing here. The acquisition of books is by no means a matter of money or expert knowledge alone. Not even both factors together suffice for the establishment of a real library, which is always somewhat impenetrable and at the same time uniquely itself. Anyone who buys from catalogues must have flair in addition to the qualities I have mentioned. Dates, place names, formats, previous owners, bindings, and the like: all these details must tell him something—not as dry, isolated facts, but as a harmonious whole; from the quality and intensity of this harmony he must be able to recognize whether a book is for him or not. An auction requires yet another set of qualities in a collector. To the reader of a catalogue the book itself must speak, or possibly its previous ownership if the provenance of the copy has been established. A man who wishes to participate at an auction must pay equal attention to the book and to his competitors, in addition to keeping a cool enough head to avoid being carried away in the competition. It is a frequent occurrence that someone gets stuck with a high purchase price because he kept raising his bid—more to assert himself than to acquire the book. On the other hand, one of the finest memories of a collector is the moment when he rescued a book to which he might never have given a thought, much less a wishful look, because he found it lonely and abandoned on the market place and bought it to give it its freedom the way the prince bought a beautiful slave girl in *The Arabian Nights*. To a book collector, you see, the true freedom of all books is somewhere on his shelves. To this day, Balzac's *Peau de chagrin* stands out from long rows of French volumes in my library as a memento of my most exciting experience at an auction. This happened in 1915 at the Rumann auction put up by Emil Hirsch, one of the greatest of book experts and most distinguished of dealers. The edition in question appeared in 1838 in Paris, Place de la Bourse. As I pick up my copy, I see not only its number in the Rumann collection, but even the label of the shop in which the first owner bought the book over ninety years ago for one-eightieth of today's price. "Papeterie 1. Flanneau," it says. A fine age in which it was still possible to buy such a deluxe edition at a stationery dealer's! The steel engravings of this book were designed by the foremost French graphic artist and executed by the foremost engravers. But I was going to tell you how I acquired this book. I had gone to Emil Hirsch's for an advance inspection and had handled forty or fifty volumes; that particular volume had inspired in me the ardent desire to hold on to it forever. The day of the auction came. As chance would have it, in the sequence of the auction this copy of *La Peau de chagrin* was preceded by a complete set of its illustrations printed separately on India paper. The bidders sat at a long table; diagonally across from me sat the man who was the focus of all eyes at the first bid, the famous Munich collector Baron von Sirnolin. He was greatly interested in this set, but he had rival bidders; in short, there was a spirited contest which resulted in the highest bid of the entire auction—far in excess of three thousand marks. No one seemed to have expected such a high figure, and all those present were quite excited. Emil Hirsch remained unconcerned, and whether he wanted to save time or was guided by some other consideration, he proceeded to the next item, with no one really paying attention. He called out the price, and with my heart pounding and

with the full realization that I was unable to compete with any of those big collectors I bid a somewhat higher amount. Without arousing the bidders' attention, the auctioneer went through the usual routine-"Do I hear more?" and three bangs of his gavel, with an eternity seeming to separate each from the next-and proceeded to add the auctioneer's charge. For a student like me the sum was still considerable. The following morning at the pawnshop is no longer part of this story, and I prefer to speak about another incident which I should like to call the negative of an auction. It happened last year at a Berlin auction. The collection of books that was offered was a miscellany in quality and subject matter, and only a number of rare works on occultism and natural philosophy were worthy of note. I bid for a number of them, but each time I noticed a gentleman in the front row whose eyes seemed only to have waited for my bid to counter with his own, evidently prepared to top any offer. After this had been repeated several times, I gave up all hope of acquiring the book which I was most interested in that day. It was the rare *Fragmente /USdem Nachlass eines jungen Physikers* [Posthumous Fragments of a Young Physicist] which Johann Wilhelm Ritter published in two volumes at Heidelberg in 1810. This work has never been reprinted, but I have always considered its preface, in which the author-editor tells the story of his life in the guise of an obituary for his supposedly deceased unnamed friend-with whom he is really identical-as the most important sample of personal prose of German Romanticism. Just as the item came up I had a brainwave. It was simple enough: since my bid was bound to give the item to the other man, I must not bid at all. I controlled myself and remained silent. What I had hoped for came about: no interest, no bid, and the book was put aside. I deemed it wise to let several days go by, and when I appeared on the premises after a week, I found the book in the secondhand department and benefited by the lack of interest when I acquired it. Once you have approached the mountains of cases in order to mine the books from them and bring them to the light of day-or, rather, of night-what memories crowd in upon you! Nothing highlights the fascination of unpacking more clearly than the difficulty of stopping this activity. I had started at noon, and it was midnight before I had worked my way to the last cases. Now I put my hands on two volumes bound in faded boards which, strictly speaking, do not belong in a book case at all: two albums with stick-in pictures which my mother pasted in as a child and which I inherited. They are the seeds of a collection of children's books which is growing steadily even today, though no longer in my garden. There is no living library that does not harbor a number of booklike creations from fringe areas. They need not be stick-in albums or family albums, autograph books or portfolios containing pamphlets or religious tracts; some people become attached to leaflets and prospectuses, others to handwriting facsimiles or typewritten copies of unobtainable books; and certainly periodicals can form the prismatic fringes of a library. But to get back to those albums: Actually, inheritance is the soundest way of acquiring a collection. For a collector's attitude toward his possessions stems from an owner's feeling of responsibility toward his property. Thus it is, in the highest sense, the attitude of an heir, and the most distinguished trait of a collector will always be its transmissibility. You should know that in saying this I fully realize that my discussion of the mental climate of collecting will confirm many of you in your conviction that this passion is behind the times, in your distrust of the collector

type. Nothing is further from my mind than to shake either your conviction or your distrust. But one thing should be noted: the phenomenon of collecting loses its meaning as it loses its personal owner. Even though public collections may be less objectionable socially and more useful academically than private collections, the objects get their due only in the latter. I do know that time is running out for the type that I am discussing here and have been representing before you a bit ex officio. But, as Hegel put it, only when it is dark does the owl of Minerva begin its flight. Only in extinction is the collector comprehended. Now I am on the last half-emptied case and it is way past midnight. Other thoughts fill me than the ones I am talking about—not thoughts but images, memories. Memories of the cities in which I found so many things: Riga, Naples, Munich, Danzig, Moscow, Florence, Basel, Paris; memories of Rosenthal's sumptuous rooms in Munich, of the Danzig Stockturm where the late Hans Rhaue was domiciled, of Siissengut's musty bookseller in North Berlin; memories of the rooms where these books had been housed, of my student's den in Munich, of my room in Bern, of the solitude of Iseltwald on the Lake of Brienz, and finally of my boyhood room, the former location of only four or five of the several thousand volumes that are piled up around me. o bliss of the collector, bliss of the man of leisure! Of no one has less been expected, and no one has had a greater sense of wellbeing than the man who has been able to carry on his disreputable existence in the mask of Spitzweg's "Bookworm." For inside him there are spirits, or at least little genii, which have seen to it that for a collector—and I mean a real collector, a collector as he ought to be—ownership is the most intimate relationship that one can have to objects. Not that they come alive in him; it is he who lives in them. So I have erected one of his dwellings, with books as the building stones, before you, and now he is going to disappear inside, as is only fitting.